

schoolondersteuningsprofiel voor S(B)O scholen



Tiel, maart 2014

Inhoud

1. Passend onderwijs voor elke leerling.....	3
2. Passend onderwijs in onze (zeer) gespecialiseerde school.....	4
3. Passend onderwijs in andere (zeer) gespecialiseerde scholen	10
4. Onze ontwikkelambities passend onderwijs.....	11

1. Passend onderwijs voor elke leerling

Alle kinderen krijgen de onderwijsondersteuning die zij nodig hebben

Vanuit dit uitgangspunt hebben de schoolbesturen in zes Betuwse gemeenten de handen ineengeslagen. In het samenwerkingsverband Betuws Passend Primair Onderwijs (BePO) dragen de besturen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor goede onderwijsvoorzieningen in de regio. Deze krachtenbundeling sluit aan op landelijke ontwikkelingen: vanaf 1 augustus 2014 heeft elk schoolbestuur 'zorgplicht'. Dit wil zeggen dat schoolbesturen wettelijk verplicht zijn alle leerlingen passend onderwijs te bieden op de eigen school of een andere school. Door samen te werken kunnen de scholen zorg dragen voor een dek-kend aanbod van onderwijsvoorzieningen zodat elke leerling onderwijsondersteuning krijgt die aansluit bij zijn / haar onderwijsbehoeften.

Zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving

Uitgangspunt van BePO is dat kinderen zoveel mogelijk op een reguliere school met succes het basisonderwijs kunnen doorlopen, eventueel met extra on-dersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Dat lukt niet altijd en sommige kinderen zijn aangewezen op speciaal basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs. BePO stelt vast of een leerling toelaatbaar is tot deze vormen van onderwijs. De zorg voor leerlingen is niet alleen de verantwoordelijk-heid van het onderwijs. Daarom werkt BePO intensief samen met ketenpartners uit de jeugdgezondheidszorg, de jeugdhulpverlening en het maatschappe-lijk werk.

Onderwijsvoorzieningen in het samenwerkingsverband

De onderwijsbehoeften van kinderen varieert: meestal is 'het standaard onderwijsprogramma' afdoende, soms is specifieke begeleiding nodig. Voor sommi-ge kinderen is een tijdelijke of langdurige plaatsing op een (zeer) gespecialiseerde onderwijsinstelling nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. De verschillende in ondersteuningsbehoeften van leerlingen vormt het vertrekpunt voor het werk van BePO. In het samenwerkingsverband zijn 3 niveaus van onderwijsvoorzieningen beschikbaar:

Basisondersteuning: Dit is de onderwijsondersteuning die de leerkrachten in de reguliere basisschool aan de leerlingen bieden.

Plusondersteuning: Sommige kinderen zijn prima op hun plaats in een reguliere basisschool, maar hebben meer dan basisondersteuning nodig om de wette-lijk vastgestelde kerndoelen te kunnen halen. Op grond van een (persoonlijk) ontwikkelingsperspectief krijgen zij extra ondersteuning in de eigen school. Eventueel wordt hiervoor specialistische ondersteuning ingezet. Op deze manier kunnen deze leerlingen op een verantwoorde wijze in hun eigen leefomge-ving de onderwijsondersteuning krijgen die zij nodig hebben en die aansluit op de specifieke onderwijsbehoeften.

Speciale ondersteuning: Een zeer kleine groep kinderen heeft te maken met een complexe pedagogische en/of onderwijskundige problematiek. Daarom is tijdelijke of langdurige plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs de aangewezen ondersteuning. Ook bij deze kinderen is

het ontwikkelingsperspectief leidend voor doel, vorm en intensiteit van de ondersteuning. Jaarlijks evalueren school en ouders het ontwikkelingsperspectief. Waar nodig vindt aanpassing ervan plaats.

2. Passend onderwijs in onze (zeer) gespecialiseerde school

Het onderwijs op de Wissel, speciale school voor basisonderwijs stemmen we af op de ontwikkelingsmogelijkheden van elke leerling. We richten het onderwijs zo in dat elke leerling zich in een ononderbroken ontwikkelingsproces kan ontwikkelen. Het onderwijs dat we geven richt zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden die voor de leerling van belang zijn: cognitief (taal en rekenen); sociaal emotioneel, motorisch, zelfredzaamheid en werkhouding. Wij bieden onze leerlingen de onderwijsondersteuning die aansluit op het ontwikkelingsperspectief. Het bereiken van de wettelijk vastgestelde kerndoelen vormt hierbij het na te streven perspectief. Wij trekken samen op met de ouders en/of verzorgers van onze leerlingen. We werken optimaal samen met de instellingen waar onze leerlingen vandaan komen en de andere scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in het BePO samenwerkingsverband. Wanneer dit voor onze leerling gewenst is werken wij samen met gespecialiseerde scholen buiten het samenwerkingsverband en met instellingen uit de jeugdzorg. Door intensief samen te werken zorgen we ervoor dat elke leerling zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving de onderwijsondersteuning krijgt die zij of hij nodig heeft. Dit maakt het mogelijk dat elke leerling zoveel mogelijk kan opgroeien in en deelnemen aan de vertrouwde lokale omgeving.

Onze mogelijkheden

Wij bieden in onze school speciale ondersteuning voor leerlingen die overwegend aangewezen zijn op een orthopedagogische en ortho-didactische benadering. Dit betekent voor ons onderwijs dat wij binnen het algemeen pedagogisch klimaat van de school ruimte scheppen om iedere leerling naar eigen behoeften te benaderen. Natuurlijk zitten er ook grenzen aan deze “ruimte”. We stemmen dat binnen BEPO met de speciale scholen onderling af. Met andere woorden wanneer zit het kind met specifieke ondersteuningsbehoefte op de juiste plek. Het onderwijs is afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling en wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Voor alle leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

Gespecialiseerde leerkrachten bieden ondersteuning en begeleiding aan:

Leerlingen met problemen in de informatieverwerking

- Leerlingen met grote leerproblemen , leerachterstanden en licht-verstandelijke beperkingen
- Leerlingen met dyslexie

- Leerlingen met lees – en / of taal problematiek
- Leerlingen met grote concentratieproblemen en problemen in de taak- werkhouding
- Leerlingen met taal, woordenschatproblemen (ESM)

Leerlingen met sociaal emotionele problemen

- Leerlingen met angsten
- Leerlingen met motivatie problemen
- Leerlingen met communicatie problemen
- Leerlingen met hechtingsproblematieken
- Leerlingen met tekort aan sociale vaardigheden (SOVA)
-

Leerlingen met een ontwikkelingsstoornis

- Leerlingen met ADHD
- Leerlingen met PDD-nos
- Leerlingen met Gilles de la Tourette syndroom
- Leerlingen met NLD
- Leerlingen met ADD
- Leerlingen met ASS

Leerlingen met een lichte lichamelijke beperking

- Leerlingen met een lichte visuele en/of auditieve beperkingen
- Leerlingen met lichte epilepsie
- Leerlingen met astma
- Leerlingen met problemen in de fijne en/of grove motoriek

Wij kunnen in onze school veel doen om elke leerling passend onderwijs te bieden. Wij kunnen veel doen maar niet alles. Sommige leerlingen hebben andere (zeer) specialistische ondersteuning nodig dan wij kunnen bieden. Hier lopen wij in onze school tegen grenzen aan. We beschrijven hieronder wat we in onze school kunnen bieden en waar hierbij onze grenzen liggen. We beschrijven wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat. Dit markeert de situatie waarbij we in samenspraak met ouders (verzorgers) op zoek gaan naar een andere meer passende leeromgeving voor de leerling.

Wij bieden speciale ondersteuning aan onze leerlingen

In onze school bieden wij leerlingen (zeer) speciale onderwijsondersteuning. Deze bestaat uit een (zeer) gespecialiseerd onderwijsprogramma (leerstofaanbod, didactische aanpak, pedagogische aanpak, klassenmanagement, schoolklimaat) dat aansluit op de speciale hulpvragen van onze leerlingen. De speciale onderwijsondersteuning sluit aan op het persoonlijk ontwikkelingsperspectief van de leerling. Onze inspanningen zijn erop gericht dat onze leerlingen zoveel mogelijk de wettelijk vastgestelde kerndoelen behalen. Speciale ondersteuning bestaat uit arrangementen. Afhankelijk van de onderwijsbehoeften bieden wij onze leerlingen 3 typen van arrangementen aan:

A. Speciaal arrangement:

Dit is het onderwijsprogramma dat elke leerling in de groep volgt inclusief de daarmee samenhangende intensieve ondersteuning. Voor de meeste leerlingen is het speciale arrangement voldoende om de doelen uit het persoonlijk ontwikkelperspectief te kunnen behalen.

B. Intensief speciaal arrangement

Dit arrangement is bedoeld voor onze leerling die niet genoeg heeft aan het speciale arrangement. Deze leerling heeft zeer specifieke onderwijsbehoeften en daarmee samenhangend zeer intensieve individuele ondersteuning nodig om de doelen uit het persoonlijk ontwikkelingsperspectief te kunnen behalen. Bij de inhoudelijke vormgeving van het intensief arrangement zet de leerkracht zeer specialistische expertise en programma's in die worden geleverd door de themaspecialisten van BEPO of ambulant begeleiders vanuit rec 1 & 2.

C. Verdiept speciaal arrangement

Dit arrangement is bedoeld voor onze leerlingen die te weinig hebben aan het speciale arrangement omdat zij meer aan kunnen. Meestal zullen deze leerlingen in aanmerking komen voor terugplaatsing richting reguliere basisschool.

Wij bieden speciale ondersteuning van goede kwaliteit

De onderwijsondersteuning die wij onze leerlingen bieden is van een goede kwaliteit. Wij hanteren in onze school de kwaliteitstandaard die we binnen Be-PO hiervoor hebben vastgesteld en die aansluit op de landelijke normen van de onderwijsinspectie. We onderscheiden de volgende vier kwaliteitsaspecten die zichtbaar en aantoonbaar in onze school beschikbaar zijn.

A. Opbrengsten

De opbrengsten van onze school liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van onze leerling populatie verwacht mag worden.

- Aan het einde van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de beschikbare landelijke standaarden voor leerresultaten.
- Aan het einde van de schoolperiode bereiken de leerlingen een eindniveau dat voldoet aan de beschikbare landelijke standaarden voor sociale opbrengsten.
- De gerealiseerde uitstroombestemmingen van de leerlingen liggen tenminste op het niveau van de beschikbare landelijke standaarden voor opbrengsten.

B. Onderwijsleerproces

De wijze waarop wij het onderwijsleerproces in onze school vorm geven heeft de volgende kenmerken.

- De leerstofinhouden die we aanbieden bereiden onze leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.
- Onze leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.
- Ons schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.
- Onze leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken.
- Onze leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd (klassenmanagement) af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

C. Opbrengstgericht werken & extra ondersteuning

Onze school begeleidt de leerlingen aan de hand van hun ontwikkelingsperspectief zodat zij zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen.

- Wij stellen bij de plaatsing van de leerling binnen zes weken een persoonlijk ontwikkelingsperspectief op en vast. (Of we dit in de praktijk waar zullen kunnen maken is wat ons betreft de vraag.)
- Onze leraren voeren het onderwijs en de ondersteuning planmatig uit.
- Wij gebruiken een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- Onze leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen.

D. Ondersteuningstructuur

De leerlingen die dat nodig blijken te hebben krijgen extra ondersteuning in de vorm van een intensief of verdiept speciaal arrangement.

- Wij signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.
- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens en het ontwikkelingsperspectief bepalen we de aard van de extra ondersteuning.
- De leraar voert eventueel in samenwerking met andere teamleden en/of expertise vanuit BePO de extra ondersteuning uit.
- Wij evalueren regelmatig de effecten van de geboden extra ondersteuning.
- Onze school werkt structureel samen met andere ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau onze kerntaak overschrijden.

E. Kwaliteitszorg

Onze school hanteert een systeem van kwaliteitszorg met de volgende kenmerken.

- Het schoolteam heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van onze leerlingpopulatie.
- We evalueren periodiek de resultaten van het geboden onderwijs en de ondersteuning aan onze leerlingen.
- We werken systematisch aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.
- De voorwaarden voor de zorg voor kwaliteit zijn in onze school aanwezig (o.a. visie op onderwijskwaliteit, op kwaliteit gerichte leerkrachten en school-leiding, professionele cultuur, betrokkenheid belanghebbenden).
- Onze school legt jaarlijks verantwoording af over de gerealiseerde onderwijskwaliteit aan belanghebbenden waaronder BePO.

Wij maken gebruik van specialistische programma's en expertises

In onze school werken we in het team intensief samen om de speciale ondersteuning te bieden aan leerlingen & ouders op het beoogde kwaliteitsniveau.

Binnen het schoolteam hebben we de beschikking over de volgende specialistische programma's en expertises:

- kennis en expertise van ontwikkelingsstoornissen; Autisme, ADD, ADHD, NLD,
- kennis en expertise op didactisch niveau, leerproblemen, sociaal emotionele problemen, cognitieve problemen en motorische problemen
- opleidings- en deskundigheidsservaring en begeleiding van leerlingen met spraak- taal problematiek
- kennis en expertise in leesproblemen: team is opgeleid in LISBO (leesimpuls Speciaal basisschool)

Expertises:

- Remedial teacher
- Motorische remedial teacher
- Vakleerkracht bewegingsonderwijs

- Psychologisch assistent
- Vakleerkracht drama / dramatherapeut
- Kindercoach
- Sociale vaardigheid / weerbaarheid trainer
- Faalangstreductie trainer

Commissie van begeleiding:

- Intern begeleider
- Orthopedagoog
- School maatschappelijk werker
- Jeugdarts
- Logopedist

Vakgroepen op zowel leergebied als op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling

Wij maken gebruik van beschikbare BePO onderwijsvoorzieningen

Wanneer de speciale ondersteuning die we conform de kwaliteitsstandaard bieden ontoereikend is werken wij intensief samen met partners uit het onderwijs en de jeugdzorg. Dit betreft collega's van andere scholen voor speciaal (basis)onderwijs en basisonderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband BePO en verdere ketenpartners vanuit onderwijs en jeugdzorg.

Wij trekken samen op met ouders

Ouders zijn voor ons partners. Wij trekken samen met hen op zeker wanneer het gaat om het inzetten van onderwijsondersteuning voor hun kinderen. De samenwerking met ouders concretiseren wij als volgt:

- Ouders worden door rapportbesprekingen en ouderbijeenkomsten op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen van de kinderen
- Indien nodig: Oudergesprekken naar aanleiding van de leerlingbespreking, resultaten van toetsen of zowel didactisch als psychologisch onderzoek
- Algemene ouderavond
- Informatieavond schoolverlaters
- Spreekmiddagen en avonden schoolverlaters

- Weekbericht groepen 1 – 2 en 3
- Website
- Wisselnieuws (nieuwsbrief): deze verschijnt acht maal per jaar en biedt informatie over activiteiten in de afgelopen periode en actuele zaken uit of over de school
- Wisselwerking: dit blad verschijnt vier maal per jaar en bevat naast informatie over het reilen en zeilen van de school tevens bijdragen van onze leerlingen
- Inzage leerlingdossier
- Klachtenregeling
- Ouderenquête

3. Passend onderwijs in andere (zeer) gespecialiseerde scholen

Wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat, zoeken we naar een andere meer passende leeromgeving voor deze leerling. We werken hiervoor optimaal samen met scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in de BePO regio en wanneer dit nodig is buiten de regio. Deze scholen bieden eveneens ‘speciale ondersteuning’.

- Scholen voor speciaal (basis)onderwijs die in de BePO regio gevestigd zijn.
Deze scholen bieden (zeer) gespecialiseerde onderwijssteuning voor:
 - Leerlingen met een sterke verstandelijke beperking;
 - Leerlingen met meervoudige beperkingen;
 - Leerlingen met een ernstige concentratie problematiek;
 - Leerlingen met ernstige gedragsproblemen/stoornissen;
 - Leerlingen met een grote leerachterstand (taal, lezen, rekenen).
- Scholen voor speciaal (basis)onderwijs die buiten de BePO regio gevestigd zijn en waarmee BePO een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten. Deze scholen bieden (zeer) gespecialiseerde onderwijssteuning voor:
 - Leerlingen met ernstige lichamelijke beperkingen

- Leerlingen met ernstige visuele beperkingen (SO 1)
- Leerlingen met ernstige auditieve en/of communicatieve beperkingen (SO 2)
- Langdurig zieke kinderen en kinderen met een ernstige vorm van epilepsie.

4. Onze ontwikkelambities passend onderwijs

Onze school biedt speciale ondersteuning van goede kwaliteit. We spannen ons doorlopend in deze kwaliteit op het beoogde niveau te houden en daar waar nodig en/of wenselijk de kwaliteit ervan te verbeteren. Dit doen we door o.a. de expertise van onze leraren te vergroten en onze onderwijsprocessen nog beter te laten aansluiten op de onderwijsbehoeften van onze leerlingen en de ouders / verzorgers.

Wij hebben in ons schoolteam de intentie vastgesteld de komende 3 jaren de beoogde kwaliteitsverbetering te focussen op:

We werken structureel aan kwaliteitsverbetering via de PDCA cyclus. (Plan-Do-Check-Act)

We hebben vorig school jaar de uitkomsten uit het inspectiebezoek en de eerdere schoolverbeterplannen verwerkt tot een meer-jaren verbeterplan. Enkele hoofdpunten hieruit:

- Onze resultaten analyseren we en verwerken we tot nieuwe verbeterplannen. Het komend jaar staan rekenen en spelling speciaal onder de aandacht.
- We gaan alle leerlijnen opnieuw onder de loep nemen en onze methodes screenen op de aanwezigheid van deze leerlijnen.
- We hebben afgelopen jaar een start gemaakt met een nieuwe methode voor sociaal emotionele ontwikkeling en een (gecertificeerd) meetinstrument op dit gebied ingevoerd. De resultaten die we met dit nieuwe meetinstrument scoren, gaan we analyseren en verwerken tot nieuwe verbeterplannen.

Voor een gedetailleerde opsomming van de verbeterplannen verwijzen we naar dit meer-jaren verbeterplan.

Verder ondernemen we de volgende acties:

- We houden komend jaar ons veiligheidsplan tegen het licht, er wordt een RI&E onderzoek uitgevoerd. Resultaten worden verwerkt in het nieuwe beleidsplan.
- Op personeelsgebied voeren we beoordelings- en functioneringsgesprekken en destilleren hieruit de persoonlijke professionaliseringstrajecten. Een aantal collega's specialiseren zich op didactisch en pedagogisch gebied waardoor de professionaliteit van de school vergroot wordt.

- Vanuit onze Stichting OPO-R voeren we dit najaar een tevredenheidsonderzoek uit (KMPO) dat we ook met team en mr zullen analyseren en verwerken in onze meerjaren verbeterplannen.
- Vanuit ons nieuwe samenwerkingsverband BEPO ontwikkelen we onze pilot “Leren door doen”. In ons gebouw hebben we afgelopen zomer twee nieuwe praktijklokalen gerealiseerd. Komend jaar gaan we praktijklessen ontwikkelen voor de groepen 7 & 8 waarbij het credo is “leren door doen”. We denken dat onze leerlingen erg gebaat zijn met deze manier van werken. We denken zelfs dat het de resultaten ten goede zal komen. Maar dat is iets wat we de komende jaren hopen aan te kunnen tonen.